

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
PL 3000
90014 Oulun yliopisto
pply(at)pply.fi

14.2.2025

Kempeleen kunta
kirjaamo(at)kempele.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (PPLY) mielipide Kempeleen Vihiluodon korttelin 23005 tontin 12 asemakaavan muutoksesta

PPLY toteaa, että huolimatta Kempeleen kunnan konsultilla teettämän luontoselvityksen suosituksista, kaavamutosalueen suunnitelmissa ei huomioida ympäröivän luonnonsuojelualueen arvoa lintukohteena. Kaava-alueelle tehdyssä luontoselvityksessä (SWECO 2024) esitetään, että ”kaava-alueen pohjois- ja länsipuolinen alue, sekä koko Kempeleenlahden ranta rakentamattomilta osin, ovat kiistatta linnustollisesti erityisen arvokasta aluetta niin muutto- kuin pesimäaikoina, mikä tulee huomioida maankäytön muutoksia suunnitellessa.” Kuten luontoselvityksestä käy ilmi, Kempeleenlahden alue on kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti arvokas lintualue (IBA, FINIBA, MAALI). Vihiluodon lintutornilla käy joka kevät ja kesä kansainvälisiä matkailijoita, jotka vieläpä yöpyvät usein viereisessä hotellissa.

Luontoselvityksen lopussa olevissa itse kaava-alueen toimenpidesuosituksissa mainitaan: ”Luonnon monimuotoisuuden säilyvyyden ja alueen virkistyskäytön kannalta suunnittelualueelle suositellaan jätettävän mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja rakentamatonta ympäristöä.” Tämä on tärkeää alueella pesivien varpuslintujen vuoksi. Esimerkiksi erittäin uhanalaisen viherpeipon (EN) pesimäpaikkaa ei saa tuhota, mikä tarkoittaa tiheiden pensastojen säilyttämistä.

Edelleen luontoselvityksessä suositellaan, että ”Kaava-alueella, sekä sen vaikutusalueella pesivien lintujen vuoksi suunniteltujen kiinteistöjen lasipinnat tulee toteuttaa lintuturvallisin ratkaisuin, kuten erilaisilla merkinnöillä tai estämällä maiseman heijastumista lasipinnoista, sillä kaava-alue sijoittuu päällekkäisille linnustollisesti arvokkaille alueille.”

Alueelle mahdollisesti rakennettavien kerrostalojen lasipintojen määrää ei ole syytä maksimoida, kuten yhdessä Kempeleen kunnan alueelle Oulun yliopistolla teettämässä kandityössä haaveillaan. Lasipintojen minimointi ja niiden rakentaminen lintuturvallisin materiaalein, esim. pistekuvioiduin ikkunalasein.

Lisätietoa lintuturvallisesta rakentamisesta: <https://www.birdlife.fi/suojelu/oma-ymparistomme/lintujen-ikkunatormaykset/>

Havaintojemme mukaan Kempeleenlahden rannoilla liikkuvat lintuparvet lentävät usein Vihiluodon niemen suuntaisesti, jolloin 5-kerroksiset lasitettujen talojen ikkunat voivat oikeasti huonon näkyvyyden sääoloissa aiheuttaa heijastusvaikutuksia, jolloin linnut törmäävät niihin. Toinen riski on alueelle muuttavat uudet asukkaat ja heidän lemmikit. Natura 2000 -alueen rajalla ne ovat riski, ja kanavan varressa ja suulla uitettavat koirat voivat aiheuttaa suurtakin häiriötä uhanalaisille linnuille. Tähän tulisi jotenkin varautua rakentamalla esim. aita luonnonsuojelualueen rajalle.

Vaikka itse luontoselvityksessä, joka rajoittui pelkästään kaava-alueelle, ei löydetty linnuston suhteen mitään kovin erikoista, niin heti suojelualueen puolella suojeltavia ja erityistä huomiota vaativia lajeja pesii, levähtää ja ruokailee senkin edestä. Mainittakoon uhanalaisista pesimälajeista vaikka alueen ylpeys mustapyrstökuri (VU), ristisorsa (VU), tukkasotka (EN), pikkutiira (EN), lampiviklo (EN), suokukko (CR), vähemmän uhanalaisista luhtahuitti, luhtakana, merihanhi, muutonaikaisista levähtäjistä kurki, laulujoutsen ja metsähanhi. Suunniteltaessa uutta rakentamista aivan Natura- ja IBA-alueen kylkeen, on syytä noudattaa äärimmäistä varovaisuutta tai pidättäytyä rakentamisesta kokonaan.

Seija Rannikko
PPLY:n puheenjohtaja

Petri Haapala
PPLY:n suojelutoimikunta